

אמנת איסטנבול -- האמנה לחינוך הציבור מחדש

גדעון סער, פועל כדי לצרף אותנו בזמן הקרוב לאמנה אירופאית בעלת סעיפים בעייתיים רבים. "אפעל להשלמת המהלך של הצטרפות ישראל לאמנת איסטנבול עד סוף מאי, מתוך הכרה בחשיבות הרבה של המאבק באלימות נגד נשים ואלימות במשפחה. נשלים את המהלך שיעמיד את ישראל בשורה הראשונה של המדינות בעולם."

על פי האמנה, מדינות אירופה יקבעו עבורנו מה זו משפחה, יחליטו על משמורת של הילדים במקרי אלימות, יאסרו על תהליכי גישור במשפחה, יחנכו אותנו לשוויון מגדרי, יבטלו מסורות ומנהגים שנראים בעיניהם כפוגעים בשוויון המגדרי וגולת הכותרת - כל אישה מהעולם שתגיד שהיא תחת אלימות או חוששת מאלימות תזכה כאן להגנה ולמעמד משפטי.

כולנו שואפים למשפחות יציבות ובריאות וללא אלימות אך האם זו באמת פעילות האמנה?

לפניכם עיקר הסעיפים הבעייתיים

1. הכפפת ישראל להחלטות אירופה בענייני משפחה בישראל

הכתרת אירופה כאחראית וכקובעת על ענייני המשפחה בישראל. הפיקוח יבוצע באמצעות גוף ייעודי במועצת אירופה: "קבוצת המומחים לפעולה נגד אלימות נגד נשים ואלימות במשפחה" GREVIO. - הגוף הזה ינטר באופן שוטף את מצב הציות לאמנה במדינות החברות בה, ובמקרים מסוימים הוא אף רשאי להמליץ או לנזוף במדינות המפרות אי אלו סעיפים. "האסיפה הפרלמנטרית של מועצת אירופה תוזמן לבחון בדרך קבע את יישומה של אמנה זו..."

נתינת מנדט לגוף הפיקוח GREVIO לשפוט ולהחליט בענייני משפחה ואף בהליכי משמורת. ה GREVIO יקבעו היכן הילדים ישהו בהליכי גירושין. על פי אמות המוסר והאג'נדה השוויונית שלהם. "מעשי אלימות" הכוללים תלונות ללא הרשעה, ישפיעו על המשמורת ויפגעו ביכולת לנהל הליך הוגן בנושא: "המדינות החברות ינקטו צעדי חקיקה או צעדים אחרים

נחוצים להבטיח כי בקביעת משמורת וחלוקת זמני שהות בין הורים של ילדים, יילקחו בחשבון אירועים של אלימות..."

2. ביטול הצביון היהודי במדינה:

א. מתן מעמד פליט לכל אישה, מכל מקום בעולם, שתטען שהיא תחת אלימות. ההשלכה הישירה של זה היא פריצת גבולות הארץ וביטול התוקף של חוק השבות: "המדינות החברות ינקטו צעדי חקיקה, או צעדים אחרים נחוצים להבטיח כי אלימות מבוססת מגדר נגד נשים תוכר כסוג של רדיפה".

ב. מתן היתר שהיה לכל מי שנמצא בקשר זוגי עם אזרח ישראל, ואישור השהיה שלו תלוי ברצינות הקשר "הצדדים ינקטו אמצעי חקיקה או אמצעים אחרים כדי להבטיח שקורבנות שמעמד התושב שלהם תלוי בזה של בן הזוג, יקבלו היתר שהיה עצמאי ללא קשר למערכת הזוגית"

ג. שינויים בחינוך לתרבות ולהלכה יהודית ופגיעה בחרות לנהל אורח חיים דתי כאשר היהדות סותרת את 'דת השוויון':

"המדינות החברות ינקטו את הצעדים הדרושים לקידום שינויים בדפוסי התנהגויות חברתיות ותרבותיות של נשים וגברים, מתוך מטרה לבער דעות קדומות, מנהגים, מסורות ושאר נהגים המבוססים על רעיון נחיתות האישה או על תפקידים סטריאוטיפים לנשים ולגברים"

נראה כי על פי סעיף זה לא רק מדינת ישראל תתערב ותבטל אירועים בהפרדה אלא אף אירופה תהיה שותפה בקביעת מה מותר לשומרי מצוות ומה אסור.

3. חינוך מחדש – חינוך לשוויון מגדרי:

א. "שוויון מגדרי" הוא חינוך שמקדם תפיסות פוסט מגדריות המוחקות כל הבדל בין נשים לגברים. חשוב לנו לציין בסעיף זה את העובדה הפשוטה כי מעולם לא הוכח שעוד שיעור בחינוך לשוויון מגדרי הוא זה אשר פותר את בעיית האלימות במשפחה. הנתונים בעולם לא מציינים כל ירידה באלימות במשפחה בחברות שוויוניות (כמו שהזכירה פרופ' קדרי: "פינלנד, לדוגמה, שהיא

אולי אחת המדינות השוויוניות ביותר באירופה, היא גם אחת המובילות בשיעורי ה-femicide, הרצח של נשים בהיותן נשים")

ב. התערבות אקטיבית ופולשנית של אירופה במטרה לשנות את התרבות של מדינת ישראל ולהפכה לתרבות של שוויון מגדרי:

"המדינות החברות ינקטו את הצעדים הדרושים לקידום שינויים בדפוסי התנהגויות חברתיות ותרבותיות של נשים וגברים..." "לקדם מדיניות של רגישות למגדר."
נציין כי על פי חוקרי פורום קהלת שבדקו את היישום בשטח כל המדינות החברות יצטרכו לבנות מאגר נתונים של כל מוסדות החינוך בארץ כדי לתת לאירופה אפשרות לנתר ולעקוב אחרי חומרי הלימוד בבתי הספר. נציין אף כי איטליה למשל ננזפה על קיומם של בתי ספר פרטיים שמקשים על בחינת חומרי הלימוד שלהם.

ג. הכנסת תכנים של בלבול מגדרי וטשטוש זהות גברית ונשית לכלל מערכת החינוך:
"המדינות החברות ינקטו, במקרים ההולמים, את הצעדים הנחוצים לכלילת חומרי לימוד בנושאים כגון שוויון בין נשים לגברים, תפקידי מגדר לא-סטראוטיפיים... אלימות מבוססת-מגדר נגד נשים והזכות לשלמות אישית... בתוכניות לימודים רשמיות בכל רמות החינוך.."

4. מענה לא הולם לבעיית האלימות:

א. איסור על טיפולים היכולים להחזיר את השלום למשפחה, וכמו שכתוב בסעיף במפורש :
"איסור הליכי חובה חלופיים ליישוב סכסוכים... ובכללם גישור ופישור"

ב. הכנסת כל תחום של אפליה של נשים כחלק מהטיפול באלימות. לא כל אפליה היא אלימות, וודאי לא אפליה בעיניהם. למשל הפרדה בלימודים ובחינוך בעינינו מכבדת נשים ובוודאי שאינה נכללת תחת הגדרת אלימות

"החברות יגנו אפליה נגד נשים בכל צורותיה, וינקטו ללא שיהוי את כל האמצעים החקיקתיים והאחרים כדי למנוע אותה"

ג. הנחת היסוד היא שהאלימות נגד נשים אינה סעיף באלימות הכללית אלא תוצאה של הפטריארכיה הגברית, והתעלמות מאלימות כלפי גברים, כפי שהתבטאה פרופ' הלפרין קדרי בוועדה שהציגה את האמנה: "ובזה באמת החשיבות של אמנת איסטנבול, שקודם כל פותחת מתוך הבנה שהאלימות נגד נשים היא תוצר של הפטריארכיה"

"אלימות נגד נשים... הינה התגלמות של יחסי כוחות בלתי-שוויוניים הסטוריים בין נשים לגברים, אשר הובילו לשליטה על נשים ואפלייתן בידי גברים ולמניעת קידומן המלא של נשים."

הנחת יסוד זו תמנע איסוף נתונים מדויק, תמנע מצב של הכרה בגברים שהם תחת אלימות, תכלול את כל סוגי האלימות ביחד ובכך תמשיך לייצר מצב שנשים וגם גברים נפגעים ולא מטופלים. נושא שכיום אנו פועלים רבות לשנותו ועתה נהיה כפופים לאירופה כדי להצליח.

ד. ערבוב כל סוגי האלימות ביחד. אם חלילה אישה יהודיה תרצח ותיאנס על רקע לאומני זה כמובן יוכר כרצח על בסיס מגדר

"העבירות הקבועות בהתאים לאמנה זו יחולו מבלי להתחשב בטבע היחסים בין הקורבן והעבריין"

5. הרחבת הגדרת המושגים 'אלימות', 'קרבן' ו'עבריין' בצורה לא מידתית

א. הגדרת המושג 'אלימות' כך שיכלול גם מעשים היכולים להתפרש בכמה אופנים, כך ממילא יינתן מעמד של 'קרבן' ושל 'עבריין' לאנשים בעקבות מעשים או כוונות מעורפלים וחסרי יכולת מדידה:

"המדינות החברות ינקטו צעדי חקיקה או צעדים אחרים נחוצים להבטיח כי על כל סוג של התנהגות בלתי רצויה, מילולית, בלתי-מילולית או גופנית, בעלת אופי מיני שמטרתה או תוצאותיה הן פגיעה בכבוד האשה, ובמיוחד ביצירה של סביבה מפחידה, עוינת, משפילה, מבזה או מעליבה, תופעל סנקציה פלילית או משפטית אחרת."

ב. ענישה מיידית, ללא צורך בהוכחות, וללא חובת תלונה לכל מי שנכלל בהגדרת 'עבריין': כאשר הענישה כוללת מניעת זכויות הוריות, צווי הגנה ואף הרחקה מהבית. "מתן השירותים לא יהיה תלוי בנכונות הקורבן להגיש תלונה או להעיד נגד העבריין... וכי ההליכים יוכלו להמשיך גם אם הקורבן ביטלה את הצהרתו/ה או תלונתו/ה. עות בתחום אמנה זו..."

המדינות החברות ינקטו צעדי חקיקה... להבטיח לקורבנות את הזכות לתבוע פיצוי מן העברין על כל פגיעה מהתקיפות הכלולות בתחום אמנה זו.... העבירות הקבועות בתחום אמנה זו הן בנות-ענישה בסנקציות יעילות, מידתיות ומרתיעות...מניעת זכויות הוריות, ... הרשויות המוסמכות יקבלו סמכות להורות, במקרים של סכנה מיידית, כי עברין של אלימות משפחתית יפנה את מגורי הקורבן או מגורי אדם בסיכון למשך זמן מספיק, ולאסור על העברין להיכנס למגורי הקורבן או האדם בסיכון או ליצור עמם קשר..."

"להבטיח כי צווי המניעה או ההגנה זמינים להגנה מיידית וללא עול כספי או מנהלי מיותר על הקורבן; זמינים ללא קשר להליכים משפטיים אחרים"

ג. מתן זכויות נרחבות והעדפה מוחלטת של כל מי שנכלל בהגדרת 'קרבן':

"המדינות החברות יבטיחו כי לקורבנות יהיו מידע וגישה למנגנוני תביעה פרטניים או קיבוציים ישימים, אזורים או בין-לאומיים...המדינות החברות יקדמו מתן סיוע... לקורבנות בהגשת תביעות כאלו... לספק לקורבנות... סעד אזרחי הולם נגד רשויות מדיניות שכשלו בתפקידן לנקוט את הצעדים הנחוצים..

לסיום יש לציין כי על פי מחקרים מדינת ישראל היא מהמקומות הבטוחים ביותר לנשים. כארגון נשי, היודע שהמשפחה היהודית היא העוגן והבסיס לחיי החברה בישראל, אנחנו קוראות לגדעון סער שיסיר ידו מאמנה הפוגעת פגיעה אנושה במשפחה, ויפעל לקידום הלכידות והשלום בין בני זוג, בתוך המשפחה ובעם ישראל כולו, (ללא התערבות של גורמים זרים. וודאי לא אירופה שתפיסות הפרוגרס שקיימות שם כבר מובילות את אירופה לחורבן המשפחה והחברה)

אנו פונות לשר שיקדם את הנושא ע"י עידוד לשיח של אהבה וכבוד בין המינים, סיוע לזוגות במשבר במתן ייעוץ וטיפול, וחינוך להקמת בתים יציבים ומאושרים.